

චීනය හා සීගිරිය : පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අනුසාරයෙන් හෙළිවන සබඳතා හා සමානතා

කුසුම්සිරි කොඩිතුට්කු¹ සහ කල්පනී සුබෝධා බණ්ඩාර²

චීනය හා ශ්‍රී ලංකාව අතර අනුරාධපුර යුගය තරම් අතීතයට විහිද යන සබඳතාවක් තිබූ බවට පුරාවිද්‍යාත්මක හා සාහිත්‍යමය මූලාශ්‍රගත තොරතුරු පවතී. දකුණු ආසියාවේ දැනට ශේෂව ඇති රාජකීය නගර සංකීර්ණයන්ගෙන් එකක් වන, ක්‍රි. ව. 5වන සියවසට අයත් සීගිරිය ලෝක උරුම ස්ථානය හා තදාශ්‍රිතව කරන ලද පර්යේෂණවලින් අනාවරණය කර ගන්නා ලද තොරතුරු අනුසාරයෙන් චීන-ශ්‍රී ලංකා ඓතිහාසික සබඳතාව හා සමානතා තහවුරු කර ගැනීම සඳහා හඳුනාගත හැකි සාධක කවරේද යන ගැටලුව පදනම් කොට ගෙන පූර්වෝක්ත සාධක පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීම මෙම පත්‍රිකාවේ අරමුණ වේ. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් පාදක කොට ගන්නා ලද්දේ ලිඛිත මූලාශ්‍රය පරිහරණය හා කෙස්ත්‍ර අධ්‍යයනයයි. චීන පුරාවිද්‍යාත්මක උරුම ස්ථාන නැරඹීමෙන් ලද අත්දැකීම්ද කුලනාත්මක අධ්‍යයනය සඳහා පාදක කර ගන්නා ලදී. චීනය හා ශ්‍රී ලංකාව අතර පැවති සංස්කෘතික සබඳතාව පිළිබඳ සීගිරියෙන් හඳුනා ගත හැකි වූ ඉතාමත් වැදගත් සාධකය වනුයේ සීගිරි කැටපත් පවුරේ ඇති ක්‍රි. ව. 8වන සියවස අගභාගයට අයත් කුරුඳු ගීයක එන ‘සීන පට’ යන්නයි. එම ගීතයෙන් විස්තර කෙරෙන ළඳුන් පැලඳ සිටින ‘චීන සේද’ පිළි ඉන් අදහස් කෙරේ. ඒ හැරුණු විට සේද රෙදි යන්න අර්ථවත් වන ‘පට වැරැල්ල’, ‘පට්ටැල්ල’ යන වදන්ද තවත් ගී තුනකින් හඳුනා ගත හැකිය. දැලිවල කොටුවෙහෙරින් හමු වූ ධාතු කරඬුවක් ඔතා තිබූ ක්‍රි. ව. 2වන සියවසට අයත් සේද රෙදි කැබැල්ල හැරුණු විට සේද මාවත ඔස්සේ පැතිර ගිය චීන වෙළෙඳ කටයුතු පිළිබඳ වැදගත් ඓතිහාසික මූලාශ්‍රයක් ලෙස මෙම ගී දැක්විය හැකිය. ඊට අමතරව දැනට සීගිරිය කෞතුකාගාරයේ ඇති දකුණු චීනයේ ‘ෂෙයිජැන්’ (Zhejiang) පළාතේ ‘ලෝන් ක්වාන්’ (long quan) උදුන්වල නිෂ්පාදිත දකුණු ‘සෝං’ රාජ වංශ (Southern Song) සමයට (ක්‍රි. ව. 1127-1279) අයත් ඔප දැමූ සෙරමික් බඳුනක කැබැල්ලක් සහ සර්පන්ටයින්වලින් නිෂ්පාදිත චීන භාජනයක කැබැල්ලක්ද සීගිරියෙහි කරන ලද කැණීම්වලින් හමු වී තිබේ. ඒ හැරුණු විට දකුණු චීනයේ ෆුජියාන් (Fujian) පළාතේ නිෂ්පාදිත ක්‍රි. ව. 6-7 සියවස්වලට අයත් බඳුනක කැබැල්ලක්ද සීගිරියෙන් හමු වී ඇති බව වාර්තා වේ. සීගිරි සංකීර්ණයෙන් චීන කාසි කිසිවක් හමු වී නොමැති අතර, දැනට සීගිරිය

ප්‍රදේශයෙන් හමු වූ බවට වාර්තාගත එකම චිත්‍ර කාසිය ඉතාමඵව මලස්න ආරාම භූමියෙන් හමු වී ඇති, දැනට පෞද්ගලික එකතුවකට අයත් ෂීසෝං (Zhe Zong) අධිරාජයාගේ පාලන සමයට (ක්‍රි. ව. 1086-1093) අයත් වූවකි. මේ හැර සීගිරි සංකීර්ණය තුළ චිත්‍ර කෘතීන් හා සමානත්වයක් ගන්නා නිර්මාණ කිහිපයක්ම හඳුනා ගත හැකිය. එසේම සීගිරි ජල උද්‍යානයේ ඇති, මධ්‍ය දොරටුව පළලින් වැඩි වූද, දෙපස දොරටු දෙක පළලින් අඩු වූද, ත්‍රිත්ව ද්වාර චිත්‍රයේ පැරණි මාලිගා සංකීර්ණවලද දැකිය හැකිය. Nanjing Chaotion මාලිගා දොරටු ඊට නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් කිසිදු ස්ථානයක දක්නට නොලැබෙන සීගිරි ජල උද්‍යානයේ ඇති 'දඟරගත' ජල මාර්ගයද (Serpentine stream) චිත්‍රයේ උද්‍යාන නිර්මාණ අතර සුලබ අංගයකි. සීගිරියෙන් හඳුනා ගත හැකි ශ්‍රී ලංකාවත් චිත්‍රයත් අතර වූ ඓතිහාසික සබඳතාව පෝෂණය කරනුවස් මෙම සාධක අතිශයින් මහෝපකාරී වේ. එසේම සීගිරියටම විශේෂ වූ උද්‍යාන හා වාස්තු විද්‍යාත්මක අංග අතුරින් චිත්‍රයේ නිර්මාණ හා සමානත්වයක් හඳුනාගත හැකි කෘතීන් මගින්, අන්‍යෝන්‍ය බලපෑමකින් තොරව සංස්කෘතීන් කිහිපයක එකම ස්වරූපයේ කෘතීන් ජනිත විය හැකිය යන අදහසද සනාථ කෙරෙයි.

ප්‍රමුඛ පද: සීගිරිය, චිත්‍ර සේද, කැලඬන් බඳුන්, චිත්‍ර කාසි, ත්‍රිත්ව දොරටු

¹Museum Keeper, Sigiriya Museum, Rajarata University of Sri Lanka.
kusumsiriko@gmail.com

²Sigiriya Museum, Central Cultural Fund, Sri Lanka. kalpani.subodha@gmail.com